

משטפות עיניים ומקלחות חירום

משטפות עיניים ומקלחות חירום הן חלק מהאמצעים למזעור פגיעות בעובדים

את המקלחת ולבדוק את זרימת המים לפחות אחת לשבוע.

משטפות עיניים

שטיפת העיניים היא השיטה היחידה המספקת נזולים להרטבה ולשטיפה של העיניים.

משטפות עיניים ממוקמות במעבדות ובסביבת סדנאות ומחסני חומרים מסוכנים. הן נועדו כדי לשטוף את העיניים ואת אזור הפנים במקרה של פגיעה בעיניים, יש מסוכנים. במקרה של פגיעה בעיניים, יש להפנות את זרם המים מהרס לעין למשך 15 דקות, לפני קבלת טיפול רפואי.

מקלחת ומשטפה משולבת

שילוב בין מקלחת חירום למשטפה, המחוברות יחדיו לקו אספקת המים. במערכת זו אפשר להשתמש הן במקלחת החירום והן במשטפה.

המערכת נותנת מענה נרחב במקום שבו קיימים תהליכים כימיים מסוכנים רבים עם מאפייני פגיעה שונים. היא מאפשרת לשטוף את כל הגוף או את חלקיו.

הדרכה/תרגול בשימוש במשטפות

כל העובדים שעשויים להיות חשופים לפגיעה מחומרים מסוכנים חייבים לעבור הדרכה ולהכיר את הנושאים הבאים:

- המיקום הספציפי של המקלחות והמשטפות באזור העבודה.
- כיצד מפעילים את המקלחת/ המשטפה.
- כיצד לבצע את השטיפה במקרה של פגיעה בעין.

פגיעה מחומרים מסוכנים יכולה להיות משמעותית במיוחד, כאשר היא מתרחשת במגע עם העיניים או העור.

משטפות העיניים ומקלחות החירום פותחו כדי להגן על העובד מפגיעה במקרה של מגע עם חומרים מסוכנים, חומרים כימיים או מהתלקחות.

משטפות העיניים ומקלחות החירום מאפשרות מזעור פגיעה בארבע תצורות:

דילול Dilution - דילול הכימיקלים הנמצאים על העור או בעיניים לרמה לא מזיקה.

חימום/קירור Warming/Cooling - חימום או קירור הגוף או העיניים, בשל שינוי בטמפרטורה עקב חשיפה כימית.

שטיפה Irrigation - שטיפת הכימיקלים מן העיניים או מעל העור.

כיבוי Extinguishment - כיבוי שרפות בגדים על הגוף.

מקלחת חירום: יחידה המאפשרת לפגוע לשטוף את עצמו במים זורמים על פני כל הגוף. היא משמשת לשטיפה כללית של הגוף ואינה מיועדת לשטיפת העיניים.

מקלחת חירום יכולה לשמש ביעילות גם לכיבוי שרפות והידלקות של בגדי העובד או לשטיפת מזהמים על הבגדים.

טמפרטורת המים: פושרים (35 מעלות צלזיוס).

תחזוקה/פיקוח: יש להפעיל

בטיחות במוסך - הסיכונים בהרמת רכב על ידי מגבה

כך תימנעו מתאונות עבודה קטלניות בעת עבודה על רכב מוגבה במוסך

נפילת הרכב גרמה לנזק לרכב ולמגבה כאחד.

דגשי בטיחות

- הפעלת המגבהים תיעשה על פי הנחיות היצרן.
- אופן ההפעלה של המגבה ימוסד בנוהל כתוב.
- המגבה יתאים לסוג הרכב המורם.
- המגבה ישולט בשלט "אין לעלות למגבה או לרדת ממנו ללא הכוונה".
- "עומס מותר" חייב להיות מסומן על המגבה בצורה בולטת.
- טיפול ותיקון לרכבים על מגבהים צריך להתבצע כאשר המנוע אינו פועל.
- יש לוודא שבלם היד מורם, וההילוך במצב "ניטרלי".
- אסור להניף את הרכב כאשר יש אדם בתוכו.
- יש לוודא שמצב הגומיות בזרועות ההרמה תקין והן שלמות.
- יש לוודא את התאמת גובה הגומייה לנקודת העיגון.
- יש לכוון את זרועות ההרמה לנקודות ההרמה שנקבעו על ידי היצרן.
- במידה שלא נקבעו נקודות עיגון, יש לפתוח את הזרועות רחב ככל האפשר.
- לפני ההרמה, יש לוודא נעילה של זרועות המגבה.
- בשלב ראשון, יש לבצע הרמה עד לניתוק הגלגלים מהרצפה ולוודא שהרכב יציב על המגבה.

בתהליך תיקון, תחזוקה וטיפול בכלי רכב במוסכים, העובדים עלולים להיות חשופים למצבים מסוכנים. לטיפול ברכב ארבעה שלבים מרכזיים, הדורשים תשומת לב מיוחדת:

1. הכנת הרכב לתחזוקה ולטיפול.
2. שלב ביצוע עבודות התחזוקה והטיפול.
3. החלפה ומילוי של נזולים וסיכה.
4. שלב בדיקת מערכות הרכב השונות לאחר הטיפול.

במהלך השנים התרחשו כמה תאונות עבודה, הקשורות לנפילת רכבים מגבה. מקרה אחד הסתיים במות העובד, כתוצאה של נפילת רכב ממגבה. במשך התהליך היה צורך בהרמת הרכב באמצעות מגבה זחע. בזמן פירוק הגלגל הקדמי של הרכב על ידי העובד, החליק הרכב מהמגבה ומחץ את העובד.

במקרה אחר של נפילת רכב ממגבה, נגרם נזק לרכב ולמגבה בלבד.

במהלך התיקון, היה צורך בהוצאת המנוע אל מחוץ לרכב. בסוף יום העבודה, כדי לשמור על החלקים שהוצאו, הוחלט להכניס את המנוע אל תא המטען של הרכב. למחרת, התבקש העובד, אשר לא היה מעורב בטיפול ברכב ביום הקודם, לבצע החלפה של רפידות בלם. פעולה זו הצריכה את הרמת הרכב על מגבה.

תוך כדי ההרמה, הרכב, שנטה לאחור בגלל משקל המנוע בתא המטען, החליק לאחור ונפל מהמגבה.

צילון בטיחות ואיכות
44 באינטרנט
www.osh.org.il

בטיחות וגיהות

גיליון 569
יולי-אוגוסט 2018
אב-אלול תשע"ח

המוסד לבטיחות ולגיהות
בטיחות ובריאות בעבודה - זה אנחנו.

המוסד לבטיחות ולגיהות מנחה בעלי עסקים בקבלת רישיון עסק

שת"פ עם הפינהל: הדרכות בטיחות לעסקים המבקשים רישיון עסק

בעל העסק מקבל פרק זמן לתיקון הממצאים שעלו בהדרכה ובסימומו הוא נדרש לשלוח את כל האישורים למינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית, כדי לקבל את רישיון העסק בתחום הבטיחות. גורמים נוספים, כגון כיבוי אש, רשות מקומית ומשרד הבריאות, עורכים גם הם בדיקות לפי סוג הפעילות, וגם להם בעל העסק אמור לשלוח את הממצאים.

לאחר איסוף התונים מהמחוזות של המוס"ל, נרשמו הממצאים הבאים ברוב העסקים:

1. אי-ביצוע הדרכות בטיחות במקומות העבודה.
 2. חוסר בתיעוד של הדרכות, תסקיר בודק מוסמך, תסקיר חשמלאי בודק.
 3. מחסור בגיליונות בטיחות לחומרים מסוכנים (MSDS) ואחסון שלא על פי הוראות חומרים מסוכנים.
 4. חוסר בשילוט בטיחות אל מול הסיכונים הקיימים.
 5. אי-ביצוע ניטורים אל מול סיכונים פיזיולוגיים/ גיהותיים.
 6. אי-ביצוע בדיקות רפואיות לעובדים.
 7. חוסר במיגון מכונות.
 8. חוסר בציוד מגן אישי לעובד.
- סיכום המפגש הראשון בכלל העסקים הראה כי ההכונה וההדרכה של מדרך המוסד לבטיחות ולגיהות סייעו בקידום תחום הבטיחות בעסק.

הדרכות בעלי עסקים הם "מוצר" חדש, שהתווסף באחרונה לסל השירותים הרחב שהמוסד לבטיחות ולגיהות מעניק ללא עלות למעסיקים. עד סוף חודש מאי ביצעו מדרכי הבטיחות של המוסד לבטיחות ולגיהות 50 ביקורים בתעשייה לטובת רישוי עסקים.

מדרך תעשייה של המוסד לבטיחות ולגיהות מגיע אל בית עסק, לאחר שמועברת פנייה לקבלת רישיון עסק. בטופס הבקשה מופיעים פרטי העסק ועיסוקו.

המדרך מקיים שיחת פתיחה עם בעל העסק, שבה הוא מסביר את מהות תפקידו. לאחר מכן, הוא עורך סיור ועובר על טופס אבחון בתחום הבטיחות, הכולל את הנושאים הבאים: בעלי תפקידים בתחום הבטיחות, אישורים והיתרים נדרשים, ניהול הבטיחות, מסירת מידע והדרכת עובדים, חשמל, מקום מוקף ופתחים, משטחי עבודה ומדרגות מעבר, עבודה בגובה ועל סולמות, חומרים מסוכנים, כלים טעוני בדיקה, מיגון מכונות, ציוד מגן אישי, בריאות תעסוקתית, רוחת העובד, חובת דיווח למינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית ואחזקת מסמכים.

במסגרת ההדרכה, מדרך התעשייה מפנה את בעל העסק לאתר המוסד לבטיחות ולגיהות לצורך השלמת פערים שעלו באבחון, כגון הדרכות ייעודיות לפי סוגי עיסוק, והפניה לבודקים מוסמכים מאתר מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית.

טכנולוגיה חדשנית לצמצום החשיפה לאבק שיש

שש שיטות מתקדמות להגנה מפני חשיפה בעבודה לאבק הסיליקה

היא מיושמת לאורך שנים רבות, בעיקר בכלים נייחים. בתקופה האחרונה, קיימים בשוק גם כלים ניידים עם אספקת מים להקטנת החשיפה. למרות זאת, השימוש במים עלול לעתים להיות בעייתי, בגלל האפקט הארוזיבי, דהייית צבע בחלק המעובד, סכנת החלקה, צורך בבידוד חשמלי וניקוז.

4. עיבוד רטוב משולב ביניקה מקומית של אבק זה, למעשה, שילוב בין שתי השיטות הקודמות להגברת ההגנה על ידי לכידה של האבק במקום היווצרותו. הכלים הללו כמעט שאינם נמצאים בשימוש בבתי מלאכה קטנים. בבתי מלאכה אלה, אשר מהווים רוב בענף זה, משתמשים לרוב באחת מהשיטות הקודמות.

5. חיתוך ועיבוד בעזרת סילון מים לשימוש בסילון מים בלחץ גבוה מאוד לחיתוך חומרים. במקרים מסוימים, כמו חיתוך חומרים קשים, המים מעורבבים בגרגרים של חומר שוחק, המשפר את יכולת החיתוך. בשיטה הזאת כמות גדולה של מים מועברת דרך חריץ צר מאוד, ובאופן זה מקבלים סילון מים במהירות ובתאוצה גבוהים מאוד.

6. עיבוד CNC רטוב וסגור מכונת CNC לעיבוד שיש היא סוג של רובוט, שניתן לתכנות כדי להניע כלים לעיבוד אבן ושיש. תהליכי עיבוד שיש במכונות CNC הם תהליכים רטובים, שמתבצעים בצורה אוטומטית, וסגורים, כך שמידת הפליטה של מזהמים ממכונות אלה היא נמוכה מאוד, יחסית לשאר שיטות העיבוד.

בעבודה בעיבוד שיש העובדים נחשפים לסיכונים העלולים לפגוע בבריאותם. הסיכון העיקרי והבעייתי ביותר הוא חשיפה לצורך דו-חמצני גבישי - סיליקה. אבק הסיליקה עלול, ברמות חשיפה גבוהות, לגרום למחלת הסיליקוזיס.

מחלת הסיליקוזיס היא מחלת ריאות כרונית. בשלבים מתקדמים מתפתחים קוצר נשימה חמור, צמצום נפח הריאות הפעיל, הפסקת תפקוד של אזורים שלמים בריאות, אצירת נזלים בריאות עד לכשל לבבי.

ההגנה התנדסית בסדר עדיפות מהנמוך לגבוה:

1. ציוד מגן אישי
ההגנה הנפוצה היא המסכה החד-פעמית (נשמית) להגנה מפני אבק (חלקיקים). מסכה זו מכסה חצי פנים ומשמשת להגנת מערכת הנשימה מפני חלקיקים. מסכת אבק קיימת בכמה דרגות סיון (FFP1, FFP2, FFP3), כאשר היעילות של FFP1 היא נמוכה, והיעילות של FFP3 גבוהה.
2. יניקה מקומית של אבק
זו מערכת בקרה הנדסית להפחתת חשיפה למזהמים באוויר, כגון אבק, אירוסול טיפתי, אדים או גזים במקום העבודה. מתקן יניקה מקומית ליד המכונה שואב את המזהמים מיד לאחר התהוותם ליד המקור, או בסמוך אליו, ולפני שהם מגיעים לדרכי הנשימה של העובדים.
3. עיבוד רטוב של שיש
השיטה מתייחסת להרטבת נקודת החיתוך (נקודת היווצרות המזהם) בעת עיבוד אבן ושיש.